Algemene toelichting op de Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen (BRP) gemeente Asten 2026

Alle overheidsorganen zijn verplicht om bij de verwerking van persoonsgegevens, de gegevens uit de basisregistratie personen (hierna: BRP) te betrekken. Dit geldt ook voor de organen van de gemeente. Inwoners hoeven bij contact met de overheid ook niet meer de bij de basisregistratie bekende gegevens opnieuw te verstrekken.

De wetgever laat het binnengemeentelijk gebruik van gegevens uit de BRP over aan de beoordeling van de gemeenteraad. Informatievoorziening, met inbegrip van persoonsinformatie, heeft zich ontwikkeld tot een volwaardig bedrijfsmiddel. De gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering zijn hiervan in grote mate afhankelijk geworden. Vanwege dit belang is het noodzakelijk dat de gemeenteraad algemene kaders stelt voor het beleid, de organisatie en het beheer van deze informatievoorziening. Deze verordening voorziet hierin, waarbij de raad het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) de opdracht verleend tot nadere invulling van de verstrekking van gegevens uit de BRP aan de organen van de gemeente Asten.

Deze verordening voorziet ook in de werkwijze met betrekking tot het autoriseren van derden. Het betreft die derden die werkzaamheden verrichten met een gewichtig maatschappelijk belang voor de gemeente en bij de uitvoer van die werkzaamheden gegevens uit de BRP nodig hebben. Daarmee voldoet de gemeente Asten aan de vereisten zoals gesteld in de Wet basisregistratie personen (hierna: Wet BRP).

Elke vier jaren, of zoveel eerder als nodig, wordt dit persoonsinformatiebeleid opnieuw aangeboden aan de gemeenteraad.

Begripsbepalingen

Begrippen die relevant zijn voor de inhoud van deze verordening, zijn hier beschreven. Het betreft de begrippen: basisregistratie, ingeschrevene, ingezetene, overheidsorgaan en derde. Deze zijn integraal overgenomen uit artikel 1.1 van de Wet BRP. Verder zijn de begrippen uit § 3.2.2. van het Logisch Ontwerp BRP verduidelijkt. Dit betreft de begrippen: systematische verstrekking, spontane verstrekking, selectieverstrekking en ad-hoc verstrekking. Verder zijn de begrippen incidentele verstrekking, inzage en gewichtig maatschappelijk belang beschreven.

Basisregistratie

Juridisch gezien is sprake van één BRP, die bestaat uit centrale door het Rijk beheerde en lokale door gemeenten beheerde voorzieningen.

Ingeschrevene en ingezetene

Een ingeschrevene is een persoon van wie een persoonslijst is opgenomen in de BRP. Dat kan ook een persoon betreffen die niet in Nederland woonachtig is, maar wel een relatie heeft met de Nederlandse overheid (de zogenoemde niet-ingezetene). De ingeschrevene die een adres in de BRP heeft in een gemeente, heeft de status van ingezetene.

Overheidsorgaan
Een overheidsorgaan is een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed. Hierbij maken we onderscheid in landelijke overheidsorganen en gemeentelijke overheidsorganen. Landelijk overheidsorganen zijn bijv. de belastingdienst, DUO, de SVB en alle gemeenten. Van gemeentelijke organen is sprake als de gemeenteraad, het college of de burgemeester van de gemeente Asten een publiekrechtelijke taak uitvoert. Die taken worden onder mandaat uitgevoerd door de teams.

Derde
Een derde is elke natuurlijke persoon, niet zijnde een overheidsorgaan of een ingeschrevene en elke rechtspersoon, die niet krachtens publiekrecht is ingesteld, noch met enig openbaar gezag is bekleed.

Gewichtig maatschappelijk belang voor de gemeente Asten
Werkzaamheden welke samenhangen met een overheidstaak van de gemeente Asten én die gericht zijn op het in stand houden van voorzieningen voor inwoners waarbij sprake is van overheidsverantwoordelijkheid of waarbij, gelet op overheidsverantwoordelijkheid, ondersteuning daarvan door gegevensverstrekking uit de BRP gerechtvaardigd is.

Systematische gegevensverstrekking
Gegevensverstrekking via een systeem, het BRP-systeem. Deze verstrekking vindt automatisch plaats op basis van een toegekende autorisatie. Welke gegevens verstrekt worden is afhankelijk van de taak van het orgaan van de gemeente. Er zijn drie soorten systematische gegevensverstrekking; spontane verstrekking, selectie-verstrekking en ad-hoc-verstrekking.

Spontane gegevensverstrekking
De automatische verstrekking van gegevens die plaatsvindt direct nadat er een wijziging in de persoonsgegevens is doorgevoerd in de BRP. Die gegevens zullen uitsluitend worden verstrekt over een persoon die tot de doelgroep van het orgaan behoort voor de uitvoering van die specifieke taak.

Selectie-verstrekking
Een verstrekking van gegevens over (een groep van) personen, op basis van een aantal selectiecriteria. Die gegevens zullen uitsluitend worden verstrekt over de personen die tot de doelgroep van het orgaan behoort voor de uitvoering van die specifieke taak.

Ad-hoc-verstrekking
Een eenmalige verstrekking van gegevens na een gestelde vraag over een persoon, die tot de doelgroep van het orgaan behoort of gaat behoren. Deze vraag wordt via het BRP-systeem gesteld waarop automatisch een antwoord wordt gegeven.

Incidentele verstrekking
Elke andere verstrekking dan een systematische verstrekking. Dit gebeurt bijvoorbeeld als een onderzoeksinstelling persoonsgegevens nodig heeft voor wetenschappelijk onderzoek, of als een inwoner een afschrift uit de BRP aanvraagt.

Rechtstreekse inzage
De mogelijkheid van rechtstreekse inzage wordt voornamelijk gebruikt door dat organisatieonderdeel van een orgaan, dat geen eigen applicatie heeft om berichten te ontvangen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Verstrekking aan overheidsorganen

Binnengemeentelijk worden de persoonsgegevens van inwoners ter beschikking gesteld, aan organen van de gemeente, als deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de aan hen opgedragen taken. De uitwerking hiervan wordt overgelaten aan het college.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) verstrekt de gegevens van personen die wel in de BRP ingeschreven zijn, maar niet in de gemeente Asten woonachtig zijn, aan de gemeente, ten behoeve van de uitvoering van haar taken. Deze systematische verstrekking van gegevens naar de gemeente is gebaseerd op een autorisatiebesluit van de Minister van BZK voor de gemeente Asten, op grond van artikel 3.2 Wet BRP.

Voor het gebruik van gegevens van personen die in de BRP zijn ingeschreven, maar niet in de gemeente Asten woonachtig zijn, dient de gemeente Asten dit autorisatiebesluit van de minister van BZK in acht te nemen.

Wijzen van verstrekking

De verstrekking van gegevens aan gemeentelijke organen vindt voornamelijk plaats via het systeem (BRP-systeem). Vanuit de BRP worden, afhankelijk van de taak van een orgaan, de gegevens direct na een wijziging in de BRP verstrekt. Deze worden dan opgenomen in de eigen procesapplicatie. Dit heet *spontane verstrekking*.

Een *selectieverstrekking* kan plaatsvinden als een orgaan niet op elk moment afhankelijk is van actuele gegevens. In dat geval kunnen de gegevens ook periodiek, bijvoorbeeld per selectie verstrekt, worden.

Verder is de mogelijkheid dat een orgaan van de gemeente via het systeem een vraag stelt aan de BRP, waarop automatisch een antwoord gegeven wordt. Deze mogelijkheid van zogenaamde *ad-hoc verstrekkingen* vinden met de doorontwikkeling van ICT steeds minder plaats. Voornamelijk omdat steeds meer spontane verstrekkingen plaatsvinden.

Dat geldt zeker ook voor de incidentele verstrekkingen, deze zijn vergelijkbaar met de ad-hoc verstrekkingen, maar vinden buiten het systeem om, bijvoorbeeld schriftelijk, plaats.

Ten slotte bestaat de mogelijkheid rechtstreekse inzage, voornamelijk gebruikt door het orgaan, dat geen eigen applicatie heeft om berichten te ontvangen.

Protocollering

Alle handelingen die door of met behulp van het systeem worden uitgevoerd, dienen achteraf raadpleegbaar te zijn. Dat geldt niet voor herleidbare verstrekkingen. Te herleiden verstrekkingen zijn verstrekkingen op grond van een besluit (autorisatiebesluit van de verantwoordelijk Minister of gemeentelijke verordening) waarbij achteraf door het vergelijken van het besluit en de gegevens in het bestand van de bevraagde, zonder meer valt af te leiden wanneer welke gegevens aan welke instantie zijn verstrekt. Te denken valt hierbij aan uitgevoerde selecties of spontane gegevensverstrekking op basis van geplaatste afnemersindicaties op persoonslijsten.

Alle overige verstrekkingen, zoals de ad-hoc verstrekkingen, de incidentele verstrekkingen en de rechtstreekse inzage, dienen geprotocolleerd te worden.

Artikel 2 Verstrekkingen aan derden

In dit artikel worden twee soorten van derden onderscheiden, aan wie gegevens uit de BRP verstrekt kunnen worden;

a. Derden met schriftelijke toestemming (tweede lid, aanhef en onder a);
b. Derden die werkzaamheden verrichten met een gewichtig maatschappelijk belang (tweede lid, aanhef en onder b).

Ad a Derden met schriftelijke toestemming

Het is toegestaan om gegevens uit de BRP te verstrekken aan derden, die voorafgaande vrijwillige toestemming hebben verkregen van de persoon waar gegevens over worden opgevraagd. Het college kan de geldigheidstermijn, vorm en inhoud van deze toestemming nader bepalen.

Ad b Derden die werkzaamheden verrichten met een gewichtig maatschappelijk belang

De wetgever heeft de verstrekking van en toegang tot gegevens uit de BRP aan derden deels al voorzien in de Wet BRP. Dit betreft voornamelijk derden die landelijk een gewichtig maatschappelijk belang dienen, zoals pensioenfondsen of instellingen ten behoeve van de uitvoering van bevolkingsonderzoeken. Daarnaast kan er sprake zijn van een lokale situatie die het maatschappelijk belang dient, waarin de wetgever niet heeft voorzien. Bijvoorbeeld de verstrekking van gegevens aan een ziekenhuis in verband met het verlenen van medische zorg of het innen van rekeningen betreffende de verleende zorg.

Gerechtvaardigd belang

In gevallen waarbij sprake is van werkzaamheden die gelijktijdig het gemeentebelang en het maatschappelijk belang dienen, is de gemeenteraad bevoegd te bepalen dat aan nader te bepalen categorieën van derden verstrekking van gegevens van inwoners van de gemeente Asten kan plaatsvinden. De verantwoordelijkheid voor de bepaling hiervan is door de gemeenteraad gedelegeerd aan het college op grond van artikel 156 Gemeentewet.

Bij de formulering van het derde lid is aansluiting gezocht bij artikel 3.9, tweede lid, van de Wet BRP. De verstrekking aan die derde is alleen toegestaan als deze noodzakelijk is voor de door de derde uit te voeren werkzaamheden en het recht van de ingeschrevene op eerbiediging van zijn/haar persoonlijke levenssfeer niet zwaarder weegt dan het met de verstrekking van de gegevens gediende belang.

Beperkte gegevensset

In het vierde lid is geborgd dat overeenkomstig artikel 3.9, lid 4 van de Wet BRP de verstrekking van gegevens aan derden uitsluitend betrekking kan hebben op de algemene gegevens over de naam, het geslacht, de geslachtsnaam van de echtgenoot/geregistreerd partner, de eerdere echtgenoot of geregistreerd partner, het al dan niet gebruiken van de geslachtsnaam van de echtgenoot/geregistreerd partner of de eerdere echtgenoot/geregistreerd partner, het adres, de bijhoudingsgemeente, de geboortedatum en de datum van overlijden.

Verstrekkingsbeperking

Bij een geregistreerde verstrekkingsbeperking worden de gevraagde gegevens wel verstrekt aan overheidsorganen en de meeste bij besluit BRP aangewezen derden.

In het vijfde lid is bepaald dat indien een ingeschrevene gebruik heeft gemaakt van het recht op verstrekkingsbeperking (voorheen: geheimhouding) als bedoeld in artikel 3.21 van de Wet BRP, worden de gevraagde gegevens in dat geval niet verstrekt.

Dat geldt voor verstrekkingen aan:

a. de SILA (Stichting Interkerkelijke Ledenadministratie)
b. derde die uit hoofde van ambt of beroep met gerechtelijke werkzaamheden is belast (denk aan advocaten),
c. derden die schriftelijk toestemming hebben gekregen en
d. de derden die bij gemeentelijke verordening zijn aangewezen.

Bij verstrekking aan een derde, belast met gerechtelijke werkzaamheden (sub b.) kan van het verbod tot verstrekking afgeweken worden. In geval een geregistreerde verstrekkingsbeperking kan, na belangenafweging tussen de noodzaak van de verstrekking en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de ingeschrevene, toch verstrekking plaatsvinden.

Artikel 3. Aanwijzing van derden met een gewichtig maatschappelijk belang

Het college wijst categorieën van derden aan, die gegevens uit de basisregistratie nodig hebben voor de uitvoering van hun werkzaamheden. Het college wijst tevens de daarbij behorende werkzaamheden aan met een gewichtig maatschappelijk belang voor de gemeente.
Voor de aanwijzing van de werkzaamheden dient het college een aantal criteria als uitgangspunt te nemen. Het moet hierbij gaan om werkzaamheden:

- die samenhangen met een overheidstaak;
- die gericht zijn op het in stand houden van voorzieningen voor inwoners waarbij sprake is van overheidsverantwoordelijkheid; of
- waarbij gelet op overheidsverantwoordelijkheid, ondersteuning daarvan door gegevensverstrekking uit de BRP gerechtvaardigd is.

Artikel 4. Inwerkingtreding en intrekken verordening

Tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen (BRP) Asten 2026 wordt de huidige Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen (BRP) gemeente Asten 2019 ingetrokken.